Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

[redacted]

Directie Maatschappelijke Ondersteuning (DMO)
Oorlogsgetroffenen en Herinnering Wereldoorlog II (OHW).

Ontworpen door
[redacted]

Aan Staatssecretaris JPS Deadline: 13-11-2025

[redacted] 13/11 der

nota

(ter beslissing)Commissiebrief Tweede Kamer 3 den; Vergoeding materiële oorlogsschade via de WMO 1950

Datum Document
-

Kenmerk
4075868-1080218-DMO

Bijlage(n)
-

1. Aanleiding

Op 12 maart 2025 heeft de vaste Kamercommissie voor VWS aan de voormalig staatssecretaris JPS gevraagd om te reageren op een brief die een betrokken burger aan hen heeft gestuurd over de afhandeling van de materiële oorlogsschade na afloop van de Tweede Wereldoorlog. In de Commissiebrief wordt ingegaan op deze kwestie en het rechtsherstel na afloop van de Tweede Wereldoorlog in brede zin.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

- Het huidige beleid ten aanzien van de afhandeling van de materiële oorlogsschade voort te zetten;
- In te stemmen met de schriftelijke reactie en verzending aan de Kamer.

3. Kernpunten

Na afloop van de Tweede Wereldoorlog zijn Indische en Molukse Nederlanders achtergesteld bij de afhandeling van de materiële oorlogsschade. Via de Wet op de Materiële Oorlogsschade uit 1950 (WMO 1950) kwamen Nederlandse burgers in aanmerking voor vergoeding van materiële oorlogsschade. Schade die buiten Europa was geleden, zoals in Nederlands-Indië/Indonesië, kwam niet voor vergoeding in aanmerking.

In 2022 heeft de rechtbank Den Haag geoordeeld dat bij de afhandeling van de materiële oorlogsschade via de WMO 1950 ten onrechte sprake is geweest van ongelijke behandeling van Indische en Molukse Nederlanders ten opzichte van andere oorlogsslachtoffers. Vanwege verjaring is de vordering tot schadevergoeding door de rechtbank afgewezen.

Naar aanleiding van deze uitspraak is toenmalig staatssecretaris Van Ooijen in gesprek gegaan met Stichting Japanse Ereschulden (JES), de organisatie die bovengenoemde rechtszaak heeft aangespannen. Het doel van deze gesprekken was om tot een vorm van erkenning te komen die recht doet aan de uitspraak van de rechtbank Den Haag. JES gaf aan dat de enige acceptabele vorm van erkenning een financiële regeling is voor alle Indische en Molukse oorlogsgetroffenen. Omdat deze vorm niet past binnen het beleid van de collectieve erkenning van de

Indische, Molukse, Papoea en Chinees-Indonesische gemeenschappen en er sinds de Tweede Wereldoorlog al verschillende wetten en regelingen zijn ingesteld die rechtsherstel en financiële genoegdoening beoogden, hebben de gesprekken met JES niet tot overeenstemming geleid over een gepaste wijze van erkenning. U wordt geadviseerd om deze lijn voort te zetten en geen nieuwe financiële regeling in te stellen die gericht is op individueel rechtsherstel. Deze lijn is eerder door het toenmalige kabinet uitgedragen en met de Kamer gedeeld via de Kamerbrief van 31 januari 2023.[1]

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek
Recent zijn er in de Tweede Kamer geen moties ingediend of aangenomen die pleiten voor een financiële regeling die gericht is op de afhandeling van de materiële oorlogsschade. De Kamer heeft recent wel ingestemd met het reserveren van €50 miljoen euro voor een backpay-regeling voor weduwen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
Verschillende Indische organisaties zijn teleurgesteld dat er geen financiële regeling komt die gericht is op de afhandeling van de materiële oorlogsschade. Voor hen voelt dit als een gebrek aan erkenning.

c. Financiële en personele gevolgen
Niet van toepassing.

d. Juridische aspecten haalbaarheid
Geen bijzonderheden.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
WJZ en FEZ zijn geïnformeerd over deze Commissiebrief.

f. Gevolgen administratieve lasten
Niet van toepassing.

g. Toezeggingen
Niet van toepassing.

h. Fraudetoets
Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[1] Kamerstukken II 2022/23, 20 454, nr. 181.